

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS KALLIOKIVIAINEKSEN OTTAMISEEN, LOUHINTAAN JA MURSKAUKSEEN SEKÄ PUHTAIDEN MAA-AINESTEN TUOMISEEN TILOILLA KTK-HOOKANA 851-418-62-53 JA KTK-KYLÄJOENKANGAS 851-418-46-69, KTK-TORNIO OY, RAJAKANGAS, TORNIO

ASIA Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukainen päätös lupahakemuksesta, joka koskee 670 000 k-m³:n maa-aineksen (kalliokiviaines) ottamista sekä louhintaa ja murskausta sekä puhtaiden maa-ainesten vastaanottamista, varastointia ja hyödyntämistä (maankaatopaikka) kymmenen vuoden aikana noin 23,7 hehtaarin alueelta, joka on olemassa olevaa maa-ainesten ottoaluetta.

HAKIJA KTK-Tornio Oy
Verkkotehtaankatu 11, 95420 Tornio
Y-tunnus: 0193394-5
Yhteyshenkilö: Jukka Vähä puh. 0400 394 989

ALUEEN SIJAINTI

Toiminta-alue sijaitsee Kehäkankaantien varressa Tornion kaupungin alueella sijaitsevilla tiloilla KTK-Hookana 851-418-62-53 ja KTK-Kyläjoenkangas 851-418-46-69. Hakija omistaa kiinteistöt.

ASIAN VIREILLETULO

Maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus Rajakankaan kallioalueelle on saapunut Meri-Lapin ympäristölautakunnalle 21.2.2023, jolloin se on tullut vireille. Asemapiirros on päivitetty 18.4.2023, jolloin tukitoiminta-alueetta on pienennetty vastineena lausuntoihin.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUS

Alueella on 30.6.2023 asti voimassa oleva maa-aineslupa kallion louhinnalle ja murskaukselle tiloilla KTK-Hookana ja KTK-Kyläjoenkangas. Lisäksi alueella on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kalliokiviaineksen louhinnalle ja murskaukselle sekä betoni-, tiili- ja asfalttijätteen vastaanotolle (Tornion, Keminmaan ja Tervolan ympäristölautakunta 15.5.2012, 67 §). Ympäristöluvassa on edellytetty hakemusta lupamääräysten tarkistamiseksi tehtäväksi 31.12.2018 mennessä, mutta tätä ei ole tehty. Lainsäädäntö on muuttunut ja maa-ainesten ottoon liittyvää louhintaa ja kiviaineksen murskausta koskeva lupa käsitellään yhdessä maa-aines- ja ympäristölupana. Jätteenkäsittelyä koskeva ympäristölupa on ympäristöluvan valvonnan yhteydessä kehoitettu hakemaan erikseen, koska jätteenkäsittelytoiminta ei liity välittömästi maa-ainesten ottoon.

Tornion yleiskaavassa ottoalue sijaitsee maa-ainestenottoalueella (EO). Tukitoiminta-alue sijaitsee osittain maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Alueella ei ole asemakaavaa.

TOIMINTA-ALUEEN YMPÄRISTÖ

Hakemuksen mukainen alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä valtakunnallisesti arvokkaalla geologisella muodostumalla. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Lapinkulan pohjavesialue yli 800 metrin päässä ottamisalueesta pohjoiseen. Lähin asutus on yli 800 metrin päässä.

Lähin suojelualue on noin 300 metriä louhoksen luoteispuolella sijaitseva yksityinen Pörhölän luonnonsuojelualue. Lähimpiin Natura-alueisiin on etäisyyttä noin viisi kilometriä.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Toiminta

Kalliokiviaineksen ottamistoiminta

KTK-Tornio Oy hakee lupaa ottaa noin 18,6 hehtaarin suuruiselta Rajakan-kaan kaivualueelta kalliokiviainesta 670 000 k-m³ kymmenen (10) vuoden aikana. Kiviainekset tullaan käyttämään maanrakennustarpeisiin. Tukitoiminta-alueen pinta-ala on 5,1 ha. Alueella on suoritettu louhintaa 15 vuoden ajan.

Ottaminen ulotetaan alimmillaan tasolle +2,4 m (N2000). Pohjaveden ylin korkeus alueella on +10,4-+10,9 (N2000). Louhinta toteutetaan pystyseinäisenä. Louhintaa jatketaan pohjoisosan syvimmän otetun alueen laajentamisena etelään haettavalla ottotasolla +2,4(N2000). Kun saavutetaan aiemman louhinnan raja (otettu noin tasolle +10 (N2000)), otetaan loput eteläosan noin 3 hehtaarin louhimattomasta alueesta yhtenä, korkeana seinämänä haettavalle ottotasolle. Tulevan vesipinnan alapuolelle ei sijoiteta eloperäisiä maa-aineksia.

Alueella tuotetaan keskimäärin 120 000 tonnia kalliokiviaineksia vuodessa, arvioitu maksimi on 190 000 tonnia. Kiviaineksia voidaan viedä alueelta murskeiden lisäksi myös louheena. Alueelta kuorittavat pintamaat ja muut ylijäämämassat kasataan louhinta-alueen reunoille ja niitä käytetään alueen lopulliseen maisemointiin.

Ottoalue on aidattu. Louhoksen reunojen suojausta tehostavat maavallit ja lohkarreet sekä lippusiimat. Työkoneita ei säilytetä alueella.

Louhinta ja murskaus

Louhinnan vaiheita ovat poraus, räjäytys, rikotus ja murskaus. Ulkopuoliset asiantuntijat suorittavat poraukset ja räjäytykset. Poraus- ja panostusmäärät perustuvat räjäytyssuunnitelmaan. Räjäytykset suunnitellaan siten, ettei toiminnasta aiheudu tärinähaittoja asutukselle. Räjäytyksistä ilmoitetaan äänimerkein ja varmistetaan, ettei ulkopuolisia liiku alueen läheisyydessä räjäytyksen aikana. Räjäytyksiä suoritetaan 1-5 kertaa vuodessa, määrä vaihtelee ky-

synnän mukaan. Suurimmat lohkareet rikotaan kaivinkoneen iskuvasaralla murskausta varten.

Murskaus suoritetaan siirrettävillä murskauslaitoksilla. Hakija käyttää murskausalaa asiantuntijoita, jotka käyttävät parasta mahdollista teknologiaa. Murskattava kiviaines kulkee syöttimen kautta esimurskaimeen, josta kuljettimilla väli- ja jälkimurskaimiin. Seuloilla tuotteet säädellään haluttuihin raekokoihin ja erilaisiin lajitteisiin. Eri lajitteet säilytetään omissa varastokasoissaan, josta ne kuljetetaan kysynnän mukaan käyttökohteisiin.

Toimintojen ajankohdat

Murskausta suoritetaan 4-6 viikkoa vuodessa. Kuljetuksia tehdään varastokasoista ympäri vuoden.

Kallion porauksen toiminta-aika on arkipäivisin klo 7-22, murskauksen toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 6-22, räjäytyksen ja rikotuksen toiminta-aika on arkipäivisin klo 8-18. Aineksia kuormataan ja kuljetetaan arkipäivisin klo 6-22 sekä lauantaisin klo 7-18.

Raaka-aineet ja polttoaineet

Siirrettävillä murskauslaitoksilla on omat polttoainesäiliöt, jotka on varustettu ylitäytönestimillä ja laponestolla. Murskauslaitosten polttoainesäiliöt ovat paikalla vain murskausjaksojen aikana. Muuhun toimintaan liittyvät tankkaukset suoritetaan liikkuvasta tankkauskalustosta, eikä muuhun toimintaan tarvittavia polttoaineita tai öljyjä säilytetä alueella.

Mikäli alueella säilytetään polttoaineita tai öljyjä, käytetään kaksoisvaipallisia säiliöitä, jotka sijoitetaan suojakaukaloihin. Polttoainesäiliöt on varustettu ylitäytönestimillä ja laponestolla. Alueella ja/tai työkoneissa säilytetään esimerkiksi öljyntorjuntakalustoa, imeytysturvetta tai imeytysmattoja.

Kevyttä polttoöljyä kuluu vuosittain 108 -170 tonnia. Öljyä kuluu keskimäärin 380 kg vuodessa. Räjähdyksineitä (jauhe/nestemäinen) käytetään vuosittain keskimäärin 36 tonnia ja maksimissaan 57 tonnia. Öljyjä ja räjähteitä ei varastoida alueella.

Toiminnassa ei käytetä vettä. Tarvittaessa pölyämisen estoon käytettävä vesi otetaan louhoksesta.

Liikenne

Kulku alueelle järjestetään nykyistä tieyhteyttä pitkin Kehäkankaantieltä. Risteysalueella on lukittava puomi. Raskasta liikennettä on 0-30 käyntiä vuorokaudessa.

Jätehuolto

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan pintamaita kertyy noin 50 000- 80 000 m³ ja kantoja sekä hakkuujätteitä noin enintään 10 m³. Talousjätteitä syntyy noin 500 kg vuodessa, jäteöljyjä noin 200 kg ja akkuja noin 50 kg vuodessa. Jätteitä ei säilytetä alueella ja ne toimitaan asianmukaisesti keräykseen.

Pöly- ja melupäästöt

Pölyä ja melua vähennetään muun muassa laitteistojen koteloinneilla sekä sijoittamalla murskauslaitos alas louhokseen, jolloin louhoksen reunat toimivat melu- ja pölysuojauksena. Murskaus-, poraus- ja rikotuslaitteistojen melutaso on 122 dB. Päästöjä vähennetään myös kaluston uusimisella ja riittävillä huoltotoimilla. Kaikki koneet ja laitteet on valmistettu ja peruskorjattu normaalisti viiden vuoden sisällä. Ulkopuolisia urakoitsijoita vaaditaan käyttämään parasta mahdollista tekniikkaa. Pöly, melu ja värinä jäävät asumisalueella alle raja- tai ohjearvojen. Räjätys- ja porausmelu aiheuttavat yksittäisiä melupiikkejä, mutta ne ovat lyhytkestoisia, tapahtuen muutamia kertoja vuodessa.

Vaikutukset vesiin

Toiminta ei aiheuta ympäristön pohjavesipinnan pysyvää alenemista eikä toiminnan aikana vaikuta yksityistalouksien kaivoihin.

Louhoksen lähiympäristö muovataan siten, että ympäristön pintavedet eivät johdu louhokseen eikä olemassa olevien ojitusten toiminta esty. Louhoksen pohja on louhittu selkeytyskaivolle viettäväksi, jolloin louhoksen pohja pysyy jatkuvasti lähes kuivana. Selkeytyskaivossa on täyttymisanturi ja lisäksi pumppauksia säädellään manuaalisesti. Louhokseen kertyvät vedet pumpataan selkeytyskaivon ja selkeytsaltaan kautta louhoksen länsipuoliseen, Ruonanojaan johtavaan, tarvittaessa uudistettavaan suo-ojitukseen. Purkureitin ojitusta on kunnostettu länsipuolisen tilan omistajan kanssa sovitulla tavalla. Louhoksen tyhjennyspumppausjaksojen aikana pumpattavien vesien määrä ei ylitä 250 m³/vrk. Varsinaisten louhintajaksojen aikana pumppausmäärät jäävät tätä huomattavasti pienemmiksi. Keskimääräiset tyhjennys- ja louhintajaksojen aikaiset pumppausmäärät jäävät 10 vuoden aikana alle 250 m³/vrk. Mikäli pumppausmäärät nousevat nykyisestä nii paljon, ettei nykyinen ojitus riitä johtamaan vesiä riittävän hyvin, sovitaan ojitusten kunnostamisesta asianomaisten maanomistajien kanssa.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Lopputilanteessa louhokseen syntyy vesiallas. Ylijäämämailla ja paluukuormina tuotavilla maa-aineksilla seinämien lopputilanteen kaltevuudeksi muotoiluun 1:3 tason +8,4 yläpuolella eli noin kaksi metriä tulevan altaan vesipinnan alapuolelle. Vesipinnan yläpuolisiin luiskiiniin käytetään alueelle muualta tuotavia, likaantumattomia pintamaita noin 5000 m³ vuodessa. Louhosalueen jälkikäyttönä voi olla virkistyskäyttö

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELYLupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla Tornion kaupungin verkkosivuilla 3.3.-11.4.2023. Asiakirjat ovat olleet saatavilla myös Meri-Lapin ympäristöpalvelujen toimistossa. Hakemuksen vireilläolosta on ilmoitettu Kotikulmilla -lehdessä 8.3.2023.

Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen maanomistajille. Hakemuksen johdosta on pyydetty lausunto Lapin ELY-keskukselta ja lähetty tieto hakemuksen vireilläolosta ja lausunnonantamahdollisuudesta myös Tornionlaakson museolle sekä Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnalle.

Muistutukset ja lausunnot

Hakemuksesta ei ole jätetty määräaikaan mennessä yhtään muistutusta.

Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueen lausunto 5.4.2023:

"Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa alueen kaavoitustilanne on huomioitu ainoastaan maakuntakaavan osalta. Hakemuksen mukaisella suunnitelma-alueella on voimassa Tornion kunnanvaltuuston 14.12.2009 hyväksymä Tornion koko kaupungin yleiskaava. Suunnitelma-alue sijaitsee suurimmaksi osaksi yleiskaavassa osoitetulla maa-ainestenottoalueella (EO). Lisäksi suunnitelma-alue sijaitsee pieneltä osin myös yleiskaavassa osoitetulla maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M).

ELY-keskus toteaa, että aiottu toiminta vastaa alueelle yleiskaavassa osoitettua käyttötarkoitusta, eikä suunniteltu toiminta ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vaikeuta yleiskaavan toteuttamista muilta osin. ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että maakuntakaava ei ole voimassa yleiskaavoitetulla alueella.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että Rajakankaan maa-aines- ja ympäristölupahakemuksessa on todettu, että lupahakemusalueen läheisyydessä ei ole tavattu suojeltavia kohteita, eliöstöjä tai biotyyppejä. Alueelta on kuitenkin tehty havaintoja sekä xxx (xxx) että xxx (xxx). Xxx on rauhoitettu ja lisäksi luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (luonnonsuojelulaki 38 § ja 46 §). Luonnonsuojelulain 39 § mukaan mm. rauhoitettuihin eläinlajeihin lukeutuvien yksilöiden tahallinen häiritseminen on kiellettyä. Xxx luokituu luontodirektiivin liitteen IV lajeihin, jotka ovat tiukan suojelun piirissä eli lajin kasvupaikkojen hävittäminen ja heikentäminen ovat kiellettyjä (luonnonsuojelulaki 49 §). Lupahakemusasiakirjoissa ei ole esitetty mikä kyseisten kohteiden nykytila on ja miten kyseiset lajit tullaan huomioimaan alueella toimittaessa, ettei toiminnasta tule aiheutumaan luonnonsuojelulain vastaista seurausta.

Lupahakemusasiakirjoja tulee täydentää edellä esitettyjen puutteiden osalta. Lupahakemusasiakirjojen täydennyksen jälkeen ELY-keskukselta tulee pyytää uusi lausunto hakemuksesta luontoarvojen osalta.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jossa on jo aiempaa maa-ainesten ottotoimintaa. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainestlain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, jos ottaminen tapahtuu hakemuksessa esitetyllä tavalla. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida seuraavassa esitetyt asiat.

Ottamisalue

ELY-keskus huomauttaa, että hakemuksessa on ilmoitettu ottamisalueen pinta-alaksi 26,4 hehtaaria. Tähän sisältyvät sekä tukitoiminto- että louhinta-alueet. Tältä osin ELY-keskus toteaa, että ottamistoiminnassa on otettava huomioon ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon mukai-

nen YVA-menettelyä edellyttävien hankkeiden kokoraja. Kohdan 2 b mukaan, mikäli ottamisalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 k-m³ vuodessa, on hanke suunniteltava YVA-menettelyssä. Kohdan 12 mukaan YVA-menettelyä edellyttävät myös 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaavat hankkeiden muutokset.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella kaikki toiminnot sisältävä ottamisalue on pinta-alaltaan yhteensä 26,4 hehtaaria, josta varsinainen ottoalue (louhinta-alue) on 18,6 hehtaaria k-m³ ja tukitoimintoalue 7,8 hehtaaria. Vuotuinen keskimääräinen otto on arviolta noin 67 000 k-m³ kokonaisottomäärän ollessa 670 000 k-m³ koko haetun kymmenen (10) vuoden lupa-aikana. Louhintatoimintaa ei olla laajentamassa aiemman luvan mukaisesta alueesta.

Hakemuksen mukaisen alueen aiempi lupa (myönnetty 23.1.2013) kiinteistöille KTK-Hookana 851-418-62-53 ja KTK-Kyläjoenkangas 851-418-46-69 päättyy 30.6.2023. Kyseisen luvan mukainen ottamisalue on 26 hehtaaria, varsinainen ottoalue 18,6 hehtaaria ja ottomäärä lupa-aikana yhteensä 1 170 000 k-m³. Kyseisen luvan ottomäärästä on nyt vireillä olevan uuden hakemuksen mukaan jäänyt ottamatta 670 000 k-m³, ja karttatarkastelun perusteella kokonaan ottamatonta aluetta on n. 5 ha laajuudelta suunnitelma-alueen eteläosassa. Nyt haettava lupa käsittää siten aiemmin ottamatta jääneen alueen, jo otetun alueen, jota syvennetään haettuun ottotasoon (+2,4 metriä, N2000) sekä tukitoimintoalueet.

Tätä aiempi lupa alueelle (myönnetty 29.2.2008, silloiset kiinteistötunnukset 851-418-62-40, Ylihookana ja 851-418-4878-1, Sora- ja kivilouhospalsta) on päätynyt 30.6.2018. Kyseisen luvan mukainen ottamisalue on ollut noin 20,63 hehtaaria, ottoalueen pinta-ala 16,9 hehtaaria ja ottomäärä koko lupa-aikana yhteensä 950 000 k-m³.

ELY-keskus toteaa, että kyseessä on hankkeen muutos. Muutos ei vastaa kooltaan hankeluettelon hanketta. Hankkeen pinta-ala on kasvanut aiemman luvan mukaisesta ottamisalueesta 0,4 hehtaaria. Lapin ELY-keskus katsoo sille esitettyjen tietojen perusteella, että kyseessä ei ole YVA-lain 3 §:n 1 momentin tarkoittama uusi hanke, johon tulisi soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, eikä hanke ole muuttunut sillä tavoin, että hanke voidaan tulkita YVA-lain 3 §:n 1 momentin tarkoittamaksi hankkeen muutokseksi, jolla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hankkeelle ei siten ole tarpeen edellyttää YVA-menettelyä YVA-menettelyn hankeluettelon nojalla.

ELY-keskus kuitenkin katsoo, että ympäristö- ja maa-aineluvan ehdoksi tulee asettaa, ettei louhintamäärä ylitä YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukaisia kokorajoja ottamisalueen pinta-alan (yli 25 ha) tai otettavan ainesmäärän (vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa) osalta.

Ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähätyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen tulee tehdä riittävällä tavalla.

Häiritsevää melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Murskaus

Suunnitellun kallionlouhinta- ja murskaustoiminnan murskausvuorokausien määrä on hakemuksen mukaan yli 50 vuorokautta suunnitellun toimintaiän eli kymmenen (10) vuoden aikana, joten toiminnalle on haettu ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti lupaa (27 §).

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeiden varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Suunniteltu ottotoiminta sijoittuu aiemmin avatulle maa-alueelle ja laajentaa olemassa olevaa louhosaluetta siltä osin, kuin aiemman luvan mukaisesta lupa-alueesta on jäänyt avaamatonta aluetta.

Lapin ELY-keskus toteaa, että koska kyseessä on kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa, tulee hankkeesta kertoa tiedot ainakin nykytilanteessa poispumpattavien vesien määrästä sekä tulevasta tilanteesta (eli paljonko vettä pumpataan louhoksesta pois, kun se on syvennetty alimpaan ottotasoon). Tämän perusteella hankkeesta arvioidaan alustavasti, onko kyseisessä tapauksessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Hankkeen kohdalla vesilain mukainen lupa voi tulla kyseeseen ainakin vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien sekä 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään lupa.

Toiminnanharjoittaja on selvittänyt hakemuksessa louhosalueelle kertyvien vesien määriä toiminnan eri vaiheissa.

Hakemuksen mukaan louhoksen pohjaa on jo aiemman toiminnan aikana louhittu selkeytyskaivolle viettäväksi, jolloin louhoksen pohja pysyy jatkuvasti lähes kuivana. Selkeytyskaivossa on täyttymisanturi, ja lisäksi pumppauksia säädellään manuaalisesti. Ojitukseen johdettuina sade- ja sulamisvedet eivät toiminnanharjoittajan mukaan ainakaan toistaiseksi ole aiheuttaneet maaperän vettymistä louhosalueen ulkopuolella.

Hakemuksen mukaan louhoksen tyhjennyspumppausjaksojen aikana pumpattavien vesien määrä ei arviolta ylitä 250 m³/vrk. Varsinaisten louhintajaksojen aikana pumppausmäärät jäävät tätä huomattavasti pienemmiksi. Keskimääräiset tyhjennys- ja louhintajaksojen aikaiset pumppausmäärät jäävät lupahakemuksen mukaisen ajan (10 vuotta) aikana alle 250 m³/vrk. Mikäli pumppausmäärät nousevat nykyisestä niin paljon, ettei nykyinen ojitus riitä johtamaan vesiä riittävän hyvin, sovitaan ojitusten kunnostamisesta asianomaisten maanomistajien kanssa.

Louhokseen kertyvät vedet pumpataan selkeytyskaivon ja selkeytysaltaan kautta louhoksen länsipuoliseen, Ruonanojaan johtavaan suo-ojitukseen. Meri-Lapin ympäristöpalveluille on jätetty vesien johtamissuunnitelma vuonna 2021, ja sen mukaista oijien kunnostusta on suoritettu.

Hakemuksen mukaan toiminnan päätyttyä louhos aikanaan täyttyy vedellä pohjavesipinnan mukaiselle tasolle (n. +10...11 N2000), eikä toiminta siten aiheuta ympäristön pohjavesipinnan pysyvää alenemista eikä toiminnan aikana arvioida tulevan vaikutuksia yksityistalouksien kaivoihin. Alue maisemoidaan luiskaamalla louhoksen reunat kaltevuuteen 1:3 tasolle +8,4 (N2000), eli noin kaksi metriä tulevan altaan vesipinnan alapuolelle ja louhosalueen jälkikäyttönä voi olla virkistyskäyttö.

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella mahdollinen pois-pumpattava pohjavesimäärä alittaa 250 m³/vrk nyt suunnitellun toimintaiän (10 vuotta) aikana, eikä toiminta välttämättä vaadi kuivanapitoa jatkuvasti. Aluetta koskevassa mahdollisessa maa-aines- ja ympäristöluvassa tulee asettaa toiminnalle tarkkailuvelvoitteet pois-pumpattavien pinta- ja pohjavesien määrän ja laadun osalta. Tulosten perusteella voidaan seurata mm. hankkeen ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia.

Tarkkailun perusteella toiminnan vaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin, ja mikäli tarkkailu osoittaa, että toiminta tarvitsee vesilain mukaisen luvan, tulee luvantarvetta silloin tarkastella uudelleen. Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. pohjaveden pinnan tarkkailua ja veden laadun seurantaa. Lisäksi ottoalueen kuivanapitoon liittyvien pois-pumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

Lupaharkinta tulee hankkeessa ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, jos tarkkailun yhteydessä havaitaan, että pois-pumpattavat pohjavesimäärät ovat arvioitua suurempia tai, jos tarkkailu osoittaa, että toiminnasta aiheutuu luonnon tai vesistön tilan huononemista (vesilain 3 luku, 2 §:n 1 momentin kohta 2). Lisäksi toiminta voi vaatia vesilain mukaisen luvan, mikäli louhokseen alkaa kertyä pohjavettä ja pohjavesien pumppaaminen pois ottoalueelta on jatkuvaa, eli hanke vaatii kuivanapitoa jatkuvasti (vesilain (3 luku, 3 §:n kohta 2) tarkoittama kohta ”muutoin kuin tilapäisesti...”).

ELY-keskuksen näkemys on, että jos hanke toteutetaan, kuten selvityksessä on esitetty, hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa. Mikäli hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta pois-pumpattavien pohjavesien määrä

ylittää 250 m³/d tai pois pumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalla tässä vaiheessa aktivoitua. ELY-keskus pyytää kuitenkin huomioimaan, että kun pois pumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa Lapin ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä lupapäätöksessä. On tärkeää, että jälkihoito- ja maisemointitoita tehdään alueella oton edetessä vähintään hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi. Myös mahdollisesti vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla samaan kaltevuuteen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Mikäli alueelle tuodaan jälkihoitoa varten maa-aineksia muualta, ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten tulee olla puhtaita, ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväan käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24).

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että lupahakemusta tulee täydentää toiminnan luontoon kohdistuvien vaikutusten osalta ja täydennyksen jälkeen ELY-keskukselta tulee pyytää hakemuksesta uusi lausunto luontoarvojen osalta.

Muilta osin Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta voi olla mahdollista, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat. ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hanke ei lupahakemuksen ja sen täydennyksen perusteella vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen kuivanapidon takia pois pumpattavan pohjaveden määrä

on alle 250 m³/d, kun louhos pidetään kuivana jatkuvalla pumppauksella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta poispumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava. Tarkkailusta saatujen tuloksien perusteella tarkastellaan, aktivoituuko vesilain mukaisen luvan tarve hankkeen aikana. ELY-keskus pyytää myös huomioimaan, että kun poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Lapin ELY-keskus korostaa, että vesilain mukainen luvantarpeen harkinta on tehty lupahakemuksessa annettujen tietojen pohjalta. Mikäli tiedot ovat oleellisesti muuttuneet lupamenettelyn aikana, eivätkä ne enää vastaa täydennyksessä annettuja tietoja, tulee luvantarve arvioida uudelleen.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-ainoslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.”

Lapin ELY-keskus on lisäksi 2.5.2023 toimittanut jatkolausunnon hakijan hakemukseen tekemien lisäysten jälkeen:

” Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että vastineessa on mainittu virheellisesti, että kyseessä olisi xxxa. Lapin ELY-keskus huomauttaa, että hakemuksen mukaisella alueella on havaintoja xxx (xxx). Vastineessa on todettu, että hakemusta on päivitetty tukitoiminta-alue-rajauksen osalta. Päivitetyn hakemuksen mukaista tukitoiminta-alue on pienennetty, jonka johdosta xxxesiintymät jäävät tukitoiminta-alueen ulkopuolelle. Lapin ELY-keskus katsoo edellä esitetyn riittäväksi toimenpiteeksi xxx osalta, mikäli toiminnassa varmistetaan tukitoimintojen pysyvän sille varatulla alueella. Mikäli tukitoiminta-alueella on tarve laajentaa, tulee xxxesiintymien nykytila selvittää ja toimittaa esiintymien tilan selvitys Lapin ELY-keskukseen.

Lapin ELY-keskukselle toimitetun tiedon mukaan ottoalueella sijaitsevassa xxx pesässä on ollut satunnaispesintä vuonna 2019, mutta pesää ei enää ole paikalla. Lapin ELY-keskus toteaa, ettei pesäpaikkaa ole siten tarvetta huomioida toiminnassa.

Johtopäätökset

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu osittain alueelle, jolta on jo aiemmin otettu maa-aineksia. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainoslain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, mikäli ottaminen tapahtuu hakemuksessa ja sen täydennyksessä esitetyllä tavalla.

Muilta osin Lapin ELY-keskuksella ei ole lisättävää maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteislupahakemuksesta 5.4.2023 antamaansa lausuntoon.”

Tornionlaakson museon lausunto (oleelliset osat) 11.4.2023:

"Kyläjoen, Laivajärven ja Kaakamon alue on arkeologisesti rikkaalla alueella, jolla on varhaismetallikautista valtakunnallisestikin merkittäviä jäänteitä, esimerkiksi hautaröykkiöitä. Nämä muinaisjäännökset sijoittuvat topografialtaan Rajakankaan kanssa yhteneville alueille. Tieto Rajakankaan alueen muinaisjäänöksistä on riittämätön. Näistä syistä, Tornionlaakson museon arkeologi tekee arkeologisen tarkastuksen, sovittuna aikana, ennen maa-aines- ja ympäristöluvan jatkumisen myöntämistä. Tarkastuksen, joka voidaan tehdä kesäkaudella lumien sulettua, pohjalta Tornionlaakson museo antaa uuden lausunnon siitä, onko suunnitelman tukitoimintoalueella (katso kuva 1) tunnettuja muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäänöksiä, joilla olisi vaikutuksia maa-aineksen- ja ympäristöluvan myöntämiseen. Louhoksen eteläosassa maata on muokattu viime vuosikymmeninä niin, että museo ei katso arkeologisen tarkastuksen olevan kyseisellä alueella tarpeen."

Tornionlaakson museon jatkolausunto 4.5.2023:

"Tornionlaakson museo edellytti arkeologista tarkastusta (kuva 1) aikaisemmassa lausunnossaan 11.4.2023. Museon arkeologi on tehnyt tarkastuksen kohteella 3.5.2023. Maasto oli paikoin luminen, mutta pystyttiin tarkastamaan kattavasti. Ottoalueen itäpuolella, Kehäkankaantien varressa, oleva metsikkö pystyttiin tarkastamaan maastossa (lidar- ja vinovalovarjostekarttojen avulla) tarvittavilta osin. Metsikkö on ojitettua ja maa jokseenkin muokattua. Toinen alue (kuva 1) ottoalueen luoteispuolella tarkastettiin myös. Osa alueesta on modernina aikana muokattua maata, mutta osa alueesta vielä koskematon. Kalliokkoisella alueella (kuva 2) havaittiin aikaisempaan pienipiirteiseen louhostoimintaan viittaavia merkkejä. Rajakangas louhospaikka (tunnus muinaisjäänösrekisterissä 1000047362) on muu kulttuuriperintökohde. Kohde tuo hyvin esiin Rajakankaan alueen historian louhospaikkana. Muut kulttuuriperintökohdeet eivät ole muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäänöksiä, mutta Museovirasto suosittelee, että ne huomioitaisiin maankäytössä kuten muinaisjäänökset ja jätettäisiin toiminnan ulkopuolelle eikä maata/kalliota sen alueella muokattaisi. Tarkastuksessa ei havaittu kiinteitä muinaisjäänöksiä, joilla olisi vaikutuksia maa-aines- ja ympäristölupaan."

Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonta toteaa lausunnossaan 13.3.2023, että toiminnassa tulee ottaa huomioon seuraavat asiat:

- *"Toiminnasta ei saa aiheutua elinympäristöön, naapureille eikä asutukselle melu-, pöly- tai värinähaittaa. Mikäli soraa, kiviainesta tai pölyä kulkeutuu esim. kuljetusten aikana julkisille teille haitallisissa määrin, tulisi haitta poistaa.*
- *Mikäli toiminnalle annetaan lupa, tulee käytettävän tien mahdollinen pölyäminen ja kastelemisen tarve ottaa huomioon pölyhaitan estämiseksi.*
- *Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen."*

Lisäksi ympäristöterveysvalvonnan lausunnossa todetaan seuraavaa:

"Terveysturvallisuuslaki edellyttää toimintaa harjoitettavaksi siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyä, värinää ja melua asuntoon siinä määrin, että siitä voi aiheutua asukkaille terveyshaittaa. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää asunnoissa sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (545/2015) annettuja melutasoa"

ohjearvoja 35 dB (LAeq) klo 7-22 välisenä aikana ja 30 dB (LAeq) klo 22-7 välisenä aikana. Hakija arvioi melutason jäävän lähimmän asuinkiinteistön piha-alueella alle 55 dB:n, (VNp 993/1992, Valtioneuvoston päätös melutasojen ohjearvosta), eivätkä määritellyt raja-arvot tule ylittymään mukaan lukien pöly- ja tärinähaitat.

Hakemuksen käsittelyssä tulisi ottaa myös huomioon Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista. Ohjearvot ulkona: Melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB asuinkiinteistöjen piha-alueella.”

Hakijan vastine lausuntoihin

Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueen 5.4.2023 annetun lausunnon osalta KTK-Tornio Oy on antanut vastineen 18.4.2023.

”Laji.fi-sivuston mukaan tukitoiminta-alueen itäreunasta on tehty kaksi havaintoa xxx (liite). Lähimmät xxxhavainnot on sivuston mukaan tehty noin viiden kilometrin etäisyydellä sekä alueen itä- että länsipuolelta (liite).

Asemapiirrosta päivitettiin siten, että xxx havaintopaikat jäävät tukitoiminta-alueen ulkopuolelle. Samalla tukitoiminta-alue pieneni, uusi pinta-ala on 5,1 ha. Pois jätettiin alue, jolla on vielä pintamaita. Hankealueen koko on nyt 23,7 ha, eli alle YVA-rajan. Tukitoiminta-aluetta voidaan tarvittaessa pienentää lisääkin. Mikäli alueella tehdään uusia xxxhavaintoja, nämä alueet jätetään toiminnan ulkopuolelle.

Hakija ei ole tehnyt xxx havaintoja aiemman toiminnan yhteydessä alueen läheisyydessä. Koska alueella on jatkuvasti toimintaa, on pesintä jatkossakin epätodennäköistä. Mikäli pesintää havaitaan, neuvotellaan mahdollisista toimintarajoituksista lupaviranomaisten kanssa.”

Hakija on 2.5.2023 ilmoittanut, ettei sillä ole huomautettavaa Lapin ELY-keskuksen jatkolausuntoon.

Hakija on todennut 4.5.2023, että sillä ei ole tarvetta antaa vastinetta Tornionlaakson museon lausunnon johdosta.

Ympäristöterveysvalvonnan lausunnon osalta hakija toteaa 27.4.2023, ettei sillä ole huomauttamista lausuntoon. ”Alueelle johtava tiestö tullaan tasamaan ja suolaamaan 2-3 kertaa kesässä sekä samalla haraamaan Kehäkan kaantien / Valtatien risteysalue. Pölyämistä seurataan ja suolaaminen tehdään sen mukaisesti.”

Maastokäynti toiminta-alueella

Ympäristötarkastaja Karhunen tutustui 28.4.2023 maa-aines- ja ympäristölupahakemusalueeseen maastossa. Ottoalue on sama kuin aiemmissa luvissa. Ottoalueen eteläosassa ei vielä ole ollut ottoa, mutta puusto ja pintamaat on sieltäkin jo poistettu. Toiminta-alueella oli käynnin aikana menossa kiviaineksen louhinta ja murskaus. Kuivatusvesiä pumpattiin laskeutusaltaan kautta

maastoon. Laskeutusaltaaseen liettynyt hienoaines tullaan puhdistamaan tänä kesänä. Vesien poistoreittiä laskeutusaltaasta maastoon on parannettu.

RATKAISUOSA

VIRANOMAISEN RATKAISU

Meri-Lapin ympäristölautakunta on tutkinut hakemuksen ja myöntää KTK-Tornio Oy:lle:

- I) maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan 670 000 k-m³ maa-ainesten (kalliokiviaines) ottamiseen tiloilta KTK-Hookana 851-418-62-53 ja KTK-Kyläjoenkangas 851-418-46-69
- II) ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kalion louhintaan ja murskaukseen
- III) ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan maankaatopaikalle

Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksessa ja vastineissa esitetyn mukaisesti sekä noudattaen seuraavia lupamääräyksiä siinäkin tapauksessa, että hakemuksessa esitetty olisi ristiriidassa lupamääräysten kanssa:

LUPAMÄÄRÄYKSET

Maa-ainesten määrä ja alueen rajat

1. Lupa koskee otettavan maa-ainesten kokonaismäärää 670 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana. Kalliokiviaineksen ottaminen tulee tapahtua suunnitelmapiirustusten mukaisesti kaivualan rajauksen sisällä. Kaivualueen pinta-ala on noin 18,6 hehtaaria ja ottoalueen pinta-ala on noin 23,7 hehtaaria. Ottoalueen sisään sijoittuu myös tukitoiminta- ja varastoalueet, jotka ovat asemapiirroksen 9125.2/18.4.2023 mukaiset. Ottamistoiminnassa on huomioitava, että mikäli otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 k-m³ vuodessa, on hanke suunniteltava YVA-menettelyssä. (MAL 11 §)
2. Alin ottamistaso on +2,4 m (N2000). Ottajalla tulee olla aina tiedossa hyväksytty ottamistaso. Alinta ottamistasoa ei saa alittaa. (MAL 11 §)
3. Kalliopohjavedenpinnan taso tulee olla hakijan tiedossa ja sitä tulee seurata toiminnan aikana vähintään kaksi kertaa vuodessa. Louhoksesta pois pumpattavan veden pumppausmäärän tulee olla alle 250 m³/vrk. Mikäli kalliopohjaveden pinta on oletettua ylempänä ja louhokseen kertyy vettä pumppausmäärän ollessa alle 250 m³/vrk, tulee asiasta ilmoittaa välittömästi lupaviranomaiselle asian uudelleen käsittelemiseksi. Toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana louhoksesta poispumpattavien vesien

määrää tulee seurata. Lapin ELY-keskukselle ja Meri-Lapin ympäristöpalveluille tulee ilmoittaa, kun poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk. Tiedot pohjavedenpinnan tasosta toimitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä. (MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §, YSL 17 §)

4. Sallittu ottamistaso ja ottamisalueen rajat on merkittävä selkeästi näkyviin. Merkinnät tulee olla käytettävissä koko ottamistoiminnan ajan. (MAL 11 §)
5. Maa-ainesten ottamisalue on järjestettävä siten, että alue on turvallinen siellä liikkujille ottamistoiminnan aikana. Jyrkät rinteet on suojattava siten, että putoamisvaaraa ei ole. (MAL 11 §)
6. Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa naapurituloille. Ottamisalueen ja naapurikiinteistöjen rajan väliin tulee jättää vähintään 30 metrin suojavyöhyke, jonka tulee olla luonnontilainen. Toiminnasta ei saa myöskään aiheutua varaa tiealueelle tai tien käyttäjille. (MAL 11 §, NaapL 17 §)

Luonnonsuojelu ja kulttuuriperinnön suojelu

7. Alueella tapahtuva toiminta ei saa vaikuttaa lähialueiden luontoarvoihin. Mikäli luontovaikutuksia ilmenee, tulee toimintaa muuttaa siten, että vaikutukset estyvät. Rauhoitettujen, erittäin uhanalaisten tai erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää eikä yksilöitä tai niiden pesintää tahallisesti häiritä. Arkeologisessa selvityksessä mainittu Rajakankaan louhosalue tulee mahdollisuuksien mukaan huomioida alueen maankäytössä. (MAL 3 §, YSL 175 §, LSL 46 §)

Aloituskatselmus

8. Luvanhaltijan on sovittava valvontaviranomaisen kanssa aloituskatselmuksen pitämisestä. Ottamistoimintaa ei saa aloittaa ennen kuin aloituskatselmus on pidetty. Tällöin tulee seuraavat toimenpiteet olla tehtyinä:
 - ottamisalue merkittynä maastoon
 - sallittu ottamistaso (N2000) merkittynä ottamisalueelle korkeusmerkinnöin
 - pohjavedenpinta mitattuna
 - vaaditut vakuudet jätetty. (VNA 926/2005 6 §)

Louhinta ja murskaus

9. Alueella saa tehdä louhintaa ja murskausta arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 6-22 välisenä aikana pois lukien yleiset juhlapäivät. Räjähdyttäminen on sallittu arkisin, maanantaista perjantaihin klo 8-18 ja kuormaaminen ja kuljetus arkipäivisin klo 6-22 sekä lauantaisin klo 7-18. (YSL 52 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §)
10. Räjähdytykset on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava niin, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä ei aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolelle. Räjähdytysten suunnittelussa tulee huomioida, että kiviainesta ei sinkoudu missään tilanteessa naapurituloille tai tiealueelle. Toiminnan-

harjoittaja on vastuussa mahdollisten vahinkojen selvittämisestä, korjaamisesta ja korvaamisesta. Tarvittaessa tulee käyttää tärinämittareita. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

11. Alueelta louhittua kiviainesta voidaan murskata yhteensä enintään 190 000 k-m³ vuodessa. Mikäli alueelle tuodaan jätteitä tai maa-aineksia, joiden vastaanottoa ei ole tässä hyväksytty, on jätteet viipymättä toimitettava hyväksytyyn vastaanottoipaikkaan. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)
12. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Vesien johtaminen ja tarkkailu

13. Toiminta-alueelta poistettavat kuivatusvedet tulee johtaa selkeytyskaivon ja -altaan kautta purkuojaan. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa tulvan vaaraa tai vettymistä eikä muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun. Toiminnanharjoittaja on korjaus- ja korvausvelvollinen, mikäli haittoja aiheutuu. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava ojien kunnossapidosta sekä hoidosta. Louhoksesta pumpattavien vesien määrää tulee seurata ja niistä tulee pitää kirjaa. Selkeytysallas tulee mitoittaa siten, että veden viipymä altaassa on riittävän suuri esimerkiksi kiintoaineksen poistamiseksi vedestä. Selkeytysaltaan pohja tulee rakentaa siten, että siitä on mahdollista poistaa kertyvä liete. Liette tulee sijoittaa siten, että se ei pääse valumaan ojiin tai pölyämään kuivattuaan. Vesien johtamisjärjestelyjen toimitusta on seurattava säännöllisesti. Mikäli vesien johtamisesta aiheutuu ennalta arvaamattomia seurauksia, luvan saajan on viivytyksettä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. (MAL 11 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)
14. Louhoksesta pumpattavan veden laatua tulee tutkia selkeytysaltaasta purkautuvasta vedestä kerran vuodessa kesäkuussa tai aikana, jolloin näytteenotto on mahdollista. Näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien mukaisesti. Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat parametrit: lämpötila, haju, pH, sähkönjohtavuus, sameus, sulfaatti, kokonaistyyppi, ammonium, nitraatti, COD_{Mn}, kloridi ja öljyhilivedyt (C₁₀-C₄₀, määräysraja 50 µg/l). Analyysivalikoimaa ja tarkkailua voidaan tarkistaa lupa-aikana. Analyysitodistus toimitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä. (MAL 11 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

Melu ja pöly

15. Meluntorjunnassa on huomioitava alueen muu käyttö ja melulähteet tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueelle niin, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun ja pölyn leviämistä ympäristöön. Melutaso ei saa toiminnan johdosta ylittää minkään kuuden tunnin jakson aikana klo 7-22 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq}-arvoja: 55 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 45 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella eikä klo 22-7 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq}-arvoja: 50 dBA asuinkiinteistön piha-

alueella ja 40 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella. Tarvittaessa melutaso on valvontaviranomaisen määräyksestä varmistettava mittauksin. (MAL 11 §, NaapL 17 §, VNA 993/1992 2 §)

16. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa tai muita haitallisia päästöjä ilmaan. Pölyn sitomiseen on kiinnitettävä huomiota. Pölyämisen ehkäisemisessä tulee huomioida myös kuljetuksista aiheutuva mahdollinen pölyäminen. Tarvittaessa pölyämistä tulee estää kastelemalla vedellä tai laitteistojen koteloinnilla. Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät saa ylittää valtioneuvoston asetuksessa 79/2017 hengitettäville hiukkasille (PM₁₀) annettuja raja-arvoja alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä, tai joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille. Tarvittaessa hiukkaspitoisuus on varmistettava mittauksin. Mahdollista hiukkaspitoisuuksien tarkkailua voidaan tehdä yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa. (MAL 11 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, VNA 79/2017)
17. Laitteistojen pölynkeräyslaitteet on pidettävä kunnossa. Pölylähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, YSL 7, 52 § VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Jätteet

18. Jätehuolto on järjestettävä niin, ettei toiminnasta aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista tai haittaa ympäristölle. Alueella ei saa polttaa tai haudata jätteitä. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottoipaikkaan eikä niitä tule varastoida alueella. Alueelle ei saa tuoda ottamisalueen ulkopuolelta jätteiksi luokiteltavia materiaaleja, pois lukien pilaantumattomat maa-ainekset (jäteluokka 17 05 04). (MAL 11 §, YSL 16-17 §, JL 13, 28, 29, 31, 72, 73 §)

Maankaatopaikka

19. Pilaantumattomia maa-aineksia saa sijoittaa pysyvästi rajatulle 18,6 hehtaarin ottoalueelle (jäteluokka 17 05 04) enintään 20 000 tonnia vuodessa. Toiminta-aikana alueelle saa tuoda pilaantumattomia maa-aineksia yhteensä enintään 200 000 tonnia kuitenkin enintään vain sen verran kuin alueen maisemoimiseksi on tarpeen. Pilaantumattomia maa-aineksia voidaan käyttää alueen maisemointiin, luiskien rakentamiseen ja kasvualustan perustamiseen. Täyttö tulee suunnitella ja toteuttaa maisemaan hyvin soveltuvaksi ja siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista. (YSL 6, 16, 17 §; JL 13, 29 §)
20. Puiden kantoja ja muita selkeitä orgaanisia aineksia, ruoppausmassoja, rakenteiden purkamisesta syntyneitä jätteitä sekä pilaantuneilta alueilta kivetettyjä aineksia ei tule sijoittaa maankaatopaikalle. Maa-ainekset on tarkastettava kuormaa vastaanotettaessa. Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole hyväksytty tässä luvassa, on jäte viipymättä toimitettava sellaiseen jätteiden vastaanottoipaikkaan, jonka ympäristöluvassa vastaavan jätteen vastaanotto on hyväksytty, tai jäte on palautettava jätteen haltijalle. (YSL 7, 20, 52 §)

21. Maankaatopaikalla on estettävä haitat ja vaaratilanteet, kuten sortumat ja penkereen puutteellinen vakavuus sekä veden lammikoituminen täyttöalueen painaumiin. Läjitys on toteutettava tiivistäen kerroksittain. (YSL 6, 52 §)
22. Luvanhaltijalla tulee olla tiedossa, mistä maa-ainekset tuodaan alueelle ja minkälaisia maa-aineksia alueelle tuodaan. Maa-aineksen kelpoisuus maankaatopaikalle on selvitettävä näytteenotolla, mikäli sen puhtaudesta ei ole varmuutta. Valvontaviranomainen voi määrätä näytteenoton. Maankaatopaikalle sijoitettavien maa-ainesten sisältämien haitta-aineiden pitoisuuksien on oltava alle asetuksessa 214/2007 esitettyjen alempien ohjeiden. (YSL 6, 7, 16, 17, 20, 52, 62 §, VNA 214/2007 4 §)

Turvallisuus ja onnettomuuksien ennalta ehkäiseminen

23. Luvan hakijan on nimettävä asiantunteva henkilö, joka vastaa toiminnan suunnittelusta, tarkkailusta, kirjanpidosta sekä ympäristöhaittojen torjunnasta. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelulle. Nämä yhteystiedot on pidettävä ajantasaaisina. (VNA 926/2005 6 §)
24. Tukitoiminta-alueelle keskitetään kaikkien polttoaineiden, öljyn ja muiden maaperän ja pohjaveden kannalta vaarallisten aineiden käsittely, tankkaus ja säilytys sekä työkoneiden säilytys. Tukitoiminta-alueen maaperä on suojattava allasmaisella tiivisrakenteella hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Suojarakenteeseen ei saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Rakenteessa olevan HDPE-muovin tulee kestää öljyisiä aineita sekä soveltua maarakentamiseen. Suojattavan alueen tulee olla riittävän iso. Ennen suojausrakenteen peittämistä tulee Meri-Lapin ympäristöpalveluille varata tilaisuus rakenteen tarkastamiseen. Öljytuotteita ei saa tuoda alueelle ilman hyväksytyjä suojarakenteita. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee alueen massat vaihtaa puhtaisiin ja pilaantuneet maat toimittaa käsittelyyn asianmukaisen luvan omaavalle vastaanottajalle. Satunnaisetkaan päästöt eivät saa päästä maaperään ja sitä kautta pohjaveteen. Mikäli öljyjen käsittely- ja tankkauspaikkojen suojausrakenteita ei rakenneta suunnitelman mukaisesti, tulee niiden rakenne hyväksyttävä valvojalla ennen tiiviiden alustojen rakentamista. (VNA 800/2010 9 §, MAL 11 §, YSL 7, 16-17, 52 §)
25. Tukitoiminta-alueella varastoitavat polttoainesäiliöt on varustettava ylitäytönestimellä, laponestolla ja tankkauslaitteistot lukittavalla sulkuventtiilillä. Säiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on suojattava törmäysestein. Jakelulaitteen käyttö on estettävä silloin, kuin alueella ei työkennellä. Öljyä ja öljyistä vettä ei saa laskea maaperään, vaan öljyinen aines on toimitettava hyväksytyyn öljyisen jätteen vastaanottoipaikkaan. Toiminta-alueella on oltava riittävästi kemikaalivuotojen torjuntakalustoa (imeytysainetta sekä välineitä maahan valuneen aineen poistamiseksi välittömästi tiiville reunalliselle alustalle). (MAL 11 §, YSL 16-17, 52, 66 §)

26. Työkoneita ei saa huoltaa tai pestä toiminta-alueella. Alueella ei saa varastoida tai säilyttää ottamistoimintaan liittymättömiä koneita tai laitteita. Toiminta-aikojen ulkopuolella koneita ja laitteita ei saa varastoida alueella. Alue on siistittävä toimintajaksojen päätyttyä. (YSL 7, 16-17, 52, 66 §)
27. Jos tapahtuu öljy-, kemikaalivuoto tai muu ympäristön pilaantumisen vaara aiheuttava tapahtuma (kuten pölyä, melua tai muuta päästöä ympäristöön lisäävä häiriö), on välittömästi ryhdyttävä torjuntatoimiin, joilla vaara pilaantumisen leviämisestä saadaan poistettua. Häiriöstä johtuvaa päästöä aiheuttava toiminta on keskeytettävä heti ja häiriö on korjattava ennen toiminnan jatkamista. Jos toiminnanharjoittaja ei itse kykene varmasti torjumaan maaperän ja pohjaveden pilaantumista tai muuta vaaratilannetta, sen on heti hälytettävä pelastuslaitos apuun. Öljyvahingosta, jossa torjuntatoimet ovat tarpeen, on viipymättä ilmoitettava pelastuslaitokselle.

Häiriötapahtumasta on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluille mahdollisimman pian. Maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta tapahtumasta on ilmoitettava mahdollisimman pian myös Lapin ELY-keskukselle. Työmaalla on oltava näkyvillä pelastuslaitoksen ja ympäristöviranomaisten yhteystiedot, jotta nopea tiedottaminen onnistuu. (MAL 11, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Vuosittainen kirjanpito ja raportointi

28. Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä vuosittain tammikuun loppuun mennessä maa-aineslain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otettujen aineiden määrästä ja laadusta. Ilmoitus tehdään NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, VNA 926/2005 6, 9 §)
29. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva vuosiyhteenveto on toimitettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä Meri-Lapin ympäristöpalveluille. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:
- alueelta louhitun kiviaineksen määrä ja toteutunut louhintasyvyys
 - murskatun kiviaineksen määrä
 - louhinnan ja murskauksen tuotantopäivät (pvm ja lukumäärät)
 - räjäytysten ajankohdat ja käytetyt räjähdysainemäärät
 - tiedot alueelta poistoimitetun murskeen määrästä
 - tiedot varastossa olevasta murskatun ja murskaamattoman kiviaineksen määrästä vuoden lopussa
 - toiminnassa syntyneiden jätteiden määrät ja jätteiden toimituspaikat
 - polttoaineiden laatu ja käyttömäärät
 - toiminnan tarkkailusta saadut mittaus- ja tutkimustulokset (mm. selkeytysaltaasta lähtevän veden laatu, louhoksesta pumpatut vesimäärät ajankohtineen, kalliopohjaveden pinnan taso)
 - vahingot, häiriö- ja poikkeustilanteet sekä korjaavat toimenpiteet.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa raportointivelvoitteita. (YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

Maisemointi ja jälkihoito

30. Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko toiminta-alueella (myös tukitoiminta-alueet) luvan voimassaoloaikana, välittömästi ottotoiminnan päätyttyä. Ne tukitoiminta-alueet, jotka poistuvat käytöstä tämän luvan myötä, tulee siivota ja jälkihoitaa alueiden luontoarvot huomioiden 31.12.2023 mennessä
- Ottamisalueen reunojen luiskaukset on mukautettava ympäristöön sopiviksi leikkauskuvissa esitettyjä periaatteita ja kaltevuutta, joka ei ole vesipinnan yläpuolella ja jyrkempi kuin 1:3, käyttäen. Jo louhinnan suunnitteluvaiheessa on huolehdittava, että naapuritilojen rajaan jää riittävä suojaetäisyys ja luiskat ovat mahdollista toteuttaa 1:3 kaltevuudella (porrastus). Luiskien verhoilussa tulee käyttää ensisijaisesti alueen kiviainesta. Tarvittaessa voidaan hyödyntää muutakin pilaantumattonta kiviainesta. Mikäli alueelle tuodaan kiviainesta muualta, sen pilaantumattomuus tulee varmistaa kuormakohtaisesti. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)
31. Alue on siistittävä toiminnan lopettamisen yhteydessä. Mahdolliset tukitoiminta-alueen suojarakenteet tulee purkaa. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn. Alueelle ei saa jättää maa-ainesvarastokasoja lupa-ajan päättyessä. Jätteitä, risuja, kantoja tai pintamaita ei saa haudata alueelle. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)
32. Hakemuksen mukaan alueelle muodostuu ottamistoiminnan päätyttyä lampi. Lammen reunat tulee luiskata loivemmiksi ranta-alueella sekä vähintään 3 metriä vesialueen reunasta. Toiminnan päätyttyä tulee ottamisalueen reuna-alueilla olla mahdollista turvallinen jalankulku. Louhoksen reuna-alueet tulee metsittää. Ottamisalueen lopulliset turvarakenteet tulee olla sellaiset, etteivät ne vaadi valvontaa ja kunnossapitoa. (MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)
33. Niiltä osin, kun ottamisalueelle ei muodostukaan lampea, tulee alue metsittää. Tällöin alueella olevat tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää toiminnan loputtua. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta kuorittuja pintamaita käyttäen. Lupaviranomaisen erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muutakin pilaantumattonta eloperäistä/humusmateriaalia, kuten maatunut turve, pintaverhoukseen. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)
34. Ennen lopputarkastusta on luvanhaltijan laadittava mittaustulosten perusteella ja lupaviranomaisen vaatimalla tarkkuudella alueelta kartta ja leikkauspiirustukset toteutuneista ottamistasoista sekä luiskien kaltevuuksista. Aineisto luovutetaan valvontaviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen lopputarkastusta. (MAL 11 §)
35. Viimeistelytöiden jälkeen, ennen lupa-ajan päättymistä, on luvanhaltijan pyydettävä lopputarkastusta. (VNA 926/2005 6 §)

Paras käyttökelpoinen tekniikka ja ympäristön kannalta paras käytäntö

36. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien tekniikoiden kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen syntymistä tai edistää jätteen hyötykäyttöä. (YSL 8, 52 §)

Vakuudet

Ennen maa-ainesten ottamistyön aloittamista luvanhaltijan on annettava Tornion kaupungille lupamääräyksiensä noudattamiseksi maa-ainelain 12 §:n mukainen **175 700 euron** vakuus. Vakuuden suuruus kallionottamisalueilla perustuu ottamisalueen pinta-alaan 6 000 euroa/hehtaari (23,7 ha x 6000 €/ha = 142 200 €) ja lisäksi otettavaksi esitettyyn maa-ainesten ottamismäärään (670 000 k-m³ x 0,05 euroa/m³ = 33 500 €). Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki vaaditut jälkihoitotyöt on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden on oltava yksilöity tätä lupaa koskevaksi. Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa vakuussummaa. (Maa-ainestaksa 10.1 §, voimassa 1.10.2020 lähtien).

Maankaatopaikan jätehuollon ja alueen jälkihoitotoimenpiteiden varmistamiseksi on toimitettava 10 000 euron vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes lupaviranomainen on hyväksynyt maankaatopaikka-alueen jälkihoidon.

TOIMINTAA KOSKEVIA MUITA SÄÄDÖKSIÄ

Murskauksessa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN MUUTTAMINEN

Lupa on voimassa **30.8.2033** asti. Mikäli toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on toiminnalle haettava uusi lupa.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-ainelain 6 §:n mukaan maa-ainelupa on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-aineksia ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luon-

non merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumisesta, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumisesta toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitystä naapureille.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAUUS-asetus 800/2010) asettaa lähtökohtaisia määräyksiä toiminnan sijoittumisesta, tukitoiminta-alueesta, ilmaan johtuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta ja meluntorjunnasta. Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Lupaharkinnan perusteet

Tämänhetkisen tiedon mukaan määräysten mukainen toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain sekä jätelain ja niiden nojalla annettujen säädösten vaatimukset ja toiminnassa voidaan noudattaa, mitä luonnonsuojelulaissa säädetään. Edellä mainitun perusteella maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään. Vesilain mukaisen luvan tarvetta ei katsottu alueella olevan.

Lausuntojen huomioiminen

Lapin ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 1-5, 7-10, 13-19, 22, 24-27, 30-33 ja 35. Tornionlaakson maakuntamuseon lausunto on otettu huomioon lupaharkinnassa ja lupamääräyksessä 7. Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnan lausunto on otettu huomioon muun muassa lupamääräyksissä 6, 9-10, 15-17 ja 18.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-4, 6, 8, 11-12, 22, 28-29 ja 36

Lupamääräykset on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen myös luvanhaltijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteuttamiseksi. Pohjaveden pintaa tulee tarkkailla, jotta saadaan selville pohjaveden pinnan tason vaihteluväli ja maa-ainestenoton mahdollinen vaikutus pohjaveteen.

Lupamääräykset 6-7, 9-10, 15-16 ja 17

Lupamääräykset on annettu toiminnasta lähikiinteistöille ja mahdollisesti häiriintyvillä kohteilla aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Määräyksellä 7 suojellaan suojeltuja eliöitä.

Lupamääräykset 4-5 ja 23

Maa-ainesten ottamisen sekä toiminnan vastuuhenkilöstä ja alueen merkitsemisestä on määräykset turvallisuussyistä. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene luvassa sallitusta.

Lupamääräykset 13-14, 24-27 ja 36

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi maaperän sekä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Vesien puhtauden varmistamiseksi on tarpeen selkeyttää alueelta pois johdettavista vesistä kiviä ja maa-ainesta. Vesinäytteenotto katsotaan tarpeelliseksi, jotta johdettavien vesien laatu on selvillä. Pilaantuneen maaperän puhdistamistapauksissa ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisena.

Lupamääräykset 11, 18-21 ja 22

Lupamääräykset on annettu jätteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Varastoitavan ja käsiteltävän jätteen laadun ja määrän sekä varastointiajan yksilöiminen on tarpeen valvonnan kannalta. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat kulkeutua pinta- ja pohjavesiin sekä maaperään, minkä vuoksi niiden tuomista alueelle on valvottava ja oltava selvillä tuotavien maa-ainesten alkuperästä, jotta alueelle tuodaan vain puhtaita maa-aineksia.

Lupamääräykset 30-35

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi alueen jälkihoidon ja maisemoinnin onnistumiseksi. Määräykset ovat tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikua.

Lupamääräys 36 perustuu parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta tuleviin mahdollisuuksiin vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia.

Sovelletut säännökset

Maa-ainoslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)

Jätelaki (646/2011)

Muinaismuistolaki (295/63)

Luonnonsuojelulaki (1096/96)

Maa-ainoslain edellyttämistä tarkastus- ja valvontatehtävistä suoritettavat maksut, (hyväksytty Meri-Lapin ympäristölautakunta 25.8.2020, voimaantulo 1.10.2020)

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa, Meri-Lapin ympäristölautakunta 17.9.2019, voimaantulo 1.10.2019 (YsvoT)

KÄSITTELYMAKSU JA VALVONTAMAKSU SEKÄ NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN (MAL 23§)

Lupapäätöksen maksu määräytyy Meri-Lapin ympäristöpalveluiden maa-ainestaksan mukaan. Taksan 2 §:n mukaan suunnitelman tarkastuksen perusmaksu on 300 euroa ja lisäksi lupahakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan 0,015 euroa/k-m³. 500 000 m³ ylittävältä osalta otettavan maa-aineksen tilavuutena otetaan huomioon vain puolet. Lupapäätöksen tarkastamisesta on luvan haltijan suoritettava **9 075 euroa**.

Taksan 6 §:n mukaan ottamisalueen rajakiinteistöjen kuulemisesta peritään 45 euroa jokaista kuultavaa kiinteistöä kohti, kuitenkin enintään 300 euroa/hakemus. Hakemuksen johdosta on lähetetty 10 kirjettä ottamisalueen rajakiinteistöjen (8 kiinteistöä) omistajille. Hakemuksen kuulemisesta on luvan haltijan suoritettava **300 euroa**.

Kivenlouhinnan tai murskaamon ympäristöluvan käsittelymaksu on 2 200 euroa, josta maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyssä peritään 50 prosenttia eli **1 100 euroa**.

Yhteensä lupapäätöksen käsittelymaksu on **10 475 euroa**. Lasku lähetetään erikseen Tornion kaupungin rahatoimistosta.

Ottamisen valvonnasta on luvan saajan suoritettava vuosittain Meri-Lapin ympäristöpalveluille luvan voimassaoloaikana taksan 4 §:n mukaisena **valvontamaksuna 2 925 euroa** (0,005 euroa/m³ otettavaksi sallitun maa-aineksen kokonaismäärän mukaan, 500 000 m³ ylittävältä osalta otettavan maa-aineksen tilavuutena otetaan huomioon vain puolet). Valvontamaksu on maksettava, kunnes lupamääräykset ovat tulleet täytetyksi ja loppukatselmus on pidetty, vaikka luvan voimassaoloaika olisikin kulunut umpeen tai lupa olisi peruttu (taksa 5 §). Vuosittaiset taksojen tarkistukset saattavat aiheuttaa muutoksia edellä mainittuihin valvontamaksuihin.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan 23.5.2023. Tieto päätöksestä annetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Tornion kaupungin verkkosivuilla 23.5.2023. Kuulutus ja päätös liitteineen ovat nähtävillä valitusaikana 23.5.-29.6.2023 Tornion kaupungin verkkosivuilla sekä Meri-Lapin ympäristöpalveluiden toimistossa (käyntiosoite Suensaarenkatu 4, Tornio). Päätöksestä ilmoitetaan lisäksi Kotikulmilta - paikallislehdessä. Päätös valitusosoituksineen ja liitteineen toimitetaan hakijalle, Lapin ELY-keskukselle, Tornionlaakson museolle ja Meri-Lapin ympäristöterveysvalvonnalle. Tieto päätöksestä toimitetaan niille, joille annettiin tieto hakemuksen vireilläolosta.

MUUTOKSENHAKU (YSL 84, 190 §, HIKL 14, 22 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta viimeistään 29.6.2023. Valitusosoitus on liitteenä.